

Pedagogisch plan

Tiener BSO
2018 - 2019

Adresgegevens

Tiener BSO
Huissteden 1401
6605 HK Wijchen
T: 06-14331025
E: tienerBSO@gmail.com

Wijk Zuid 'de eerste stap'
Manager: Anita Kouwenberg
Assistent manager: Tessa van der Loop
Kantoor: Huissteden 1401
T: 024-6425765
E: wijkzuid@deeerstestap.nl

'de eerste stap'
Centraal Kantoor
Laantje 11
6602 AA Wijchen
T: 024 64 88 388
E: info@deeerstestap.nl
W: www.deeerstestap.nl

Inhoud pedagogisch plan

- Voorwoord
- Pedagogisch plan
- Missie
- Kernwaarden
- Basisdoelen voor kinderopvang
- Ontwikkelingsgerichte kinderopvang
- Een beschrijving van de locatie
- Een beschrijving van de BSO
- Plattegrond
- Identiteit en operationele gang van zaken
- Werkwijze BSO en maximale omvang
- Beschrijving van de verschillende momenten van de dag
- Eten en drinken
- Dagritme op de BSO
- Ontwikkelingsgerichte en themagerichte activiteiten en workshops
- Beroepskrachten
- Ondersteuning door andere volwassenen
- Ondersteuning bij de ontwikkeling van (zorg)kinderen
- Deskundige medewerkers
- Bijlage 1 Pedagogische visie 9+
- Bijlage 2 Pestprotocol

Voorwoord

Kinderopvang biedt unieke mogelijkheden voor kinderen om zich te ontwikkelen. Het is een aanvulling op de opvoeding door ouders/verzorgers. In dit plan beschrijven we onze manier van omgaan met de kinderen. Het bevat twee delen:

- een algemeen deel dat geldt voor alle locaties van 'de eerste stap'
- de pedagogische praktijk van de locatie

Het is ons kompas waarop we varen in ons dagelijks werk met kinderen.

Dit plan is tot stand gekomen in samenwerking met de Centrale Oudercommissie en met de Oudercommissie van de locatie.

We laten je graag kennismaken met onze manier van werken.

Annelies Janssen
Directeur/bestuurder

Anita Kouwenberg
Manager Tiener BSO

Missie

'de eerste stap' wil bijdragen aan de opvoeding en ontwikkeling van kinderen op een eigentijdse manier zodat ze optimaal toegerust de toekomst tegemoet kunnen treden. We geven kinderen de ruimte en stimuleren hen om zich te ontwikkelen tot zelfstandige, bewuste, creatieve en verantwoordelijke burgers.

Pedagogische Kernwaarden

Onze pedagogische kernwaarden zijn een concrete vertaling van datgene waar we als organisatie voor staan. Zowel in ons pedagogisch plan als in ons dagelijks handelen herken je deze kernwaarden. Ze zijn tijdloos en blijvend.

Plezier

Spelen staat binnen 'de eerste stap' centraal. Spel vraagt creativiteit en zorgt voor plezier:

het plezier van het onderzoeken en ontdekken van nieuwe dingen, het je eigen maken van nieuwe vaardigheden, het plezier wanneer iets voor de eerste keer lukt. Spelen met leeftijdgenootjes in de groep en samen plezier beleven legt een essentiële basis voor later.

Plezier, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Samen

In een groep leer je samen spelen, delen en dat er grenzen zijn. Samen spelen vraagt om samenwerken, communiceren en rekening houden met elkaar. De verschillende achtergronden van kinderen in de groep maakt kinderopvang tot een rijke en waardevolle omgeving waar veel te ontdekken valt. Kinderen leren van en met elkaar. Iedereen is welkom, iedereen doet mee. We bereiden kinderen voor op deelname aan de democratische samenleving, we stimuleren zelfstandigheid en verantwoordelijkheidsgevoel.

Samen, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Uniek

Ieder kind is uniek. We hebben oog voor verschillen en zien daarin de kansen en uitdagingen. Wij zien en waarderen verschillen tussen kinderen: jongens en meisjes, lichamelijke verschillen, verschil in ontwikkeling, verschil in interesse. We helpen kinderen te ontdekken wie ze zijn en waar hun talenten liggen. We laten kinderen ervaren dat ze er mogen zijn omdat we weten dat wanneer kinderen zichzelf accepteren, hun talenten tot ontplooiing kunnen komen. Elk in hun eigen tempo en op hun eigen manier. Wij stimuleren kinderen om zich verantwoordelijk te voelen voor zichzelf. Ieder mag op eigen wijze de toekomst tegemoet.

Uniek, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Veilig

De eerste stap is een veilige plek voor kinderen, zowel fysiek als emotioneel. Wij bieden de warmte en geborgenheid die nodig is om zelfvertrouwen te krijgen, want pas wanneer kinderen zich veilig voelen komen ze tot spel en ontwikkeling. Kinderen hoeven bij ons niet bang te zijn om fouten te maken. Wij bieden een veilige omgeving om ook dingen te leren die je niet meteen kunt. Bij ontwikkelen hoort soms ook vallen en opnieuw proberen. Een kind durft alleen te vallen als het weet dat het opgevangen wordt. Wij vangen kinderen op!
Veilig, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Groei

Alles wat aandacht krijgt groeit. Kinderen die zich veilig en prettig voelen, groeien in alle opzichten. Een kind dat zich sterk voelt kan op ontdekkingstocht gaan en nieuwe ervaringen opdoen. Wij geven kinderen de ruimte om hun talenten te ontdekken en uit te diepen. We stimuleren kinderen om te bewegen, buiten te zijn, actief te zijn. Wij stimuleren het zelf ontdekken en zoeken naar creatieve oplossingen. We bieden uitdagende activiteiten, die voor het kind betekenisvol, leuk en leerzaam zijn. Wij hebben aandacht voor de groei van ieder kind.
Groei, dat is de kracht van 'de eerste stap'.

Samen zorgen we voor een **veilige** omgeving waarin kinderen met **plezier** (op) **groeien** en zich ontwikkelen, ieder op zijn of haar **unieke** manier.

Basisdoelen voor kinderopvang

In de Wet Kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen zijn vier basisdoelen opgenomen waaraan de opvoeding van kinderen in de kinderopvang moet voldoen.

Deze doelen zijn:

1. het bieden van emotionele veiligheid
2. de ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden
3. de ontwikkeling van sociale vaardigheden
4. het overdragen van waarden, normen en 'cultuur'

Hieronder is er een omschrijving gegeven van elk van de vier pedagogische doelen. Daarbij is aangegeven hoe we deze doelen willen bereiken. De uitvoering, "het hoe" is uiteraard afhankelijk van de leeftijd van het kind, van de ontwikkelingsfase waarin een kind zich bevindt, zijn persoonlijkheid en natuurlijk ook hoe lang een kind al op de BSO is. Een pedagogisch medewerker houdt rekening met al deze facetten in de manier waarop zij de groep en het individuele kind begeleidt én in de activiteiten die worden aangeboden. Bijvoorbeeld bij een jong kind dat nog maar kort op de BSO is wordt er meer aandacht besteed om het kind bekend te maken met het reilen en zeilen op de BSO. Door middel van onderstaande voorbeelden (*in groene tekst*) laten we zien hoe we onze aanpak afstemmen op de verschillende ontwikkelingsfasen waarin kinderen op de BSO zich bevinden.

In het algemeen is de leeftijdsgroep op de BSO onder te verdelen in drie ontwikkelingsfasen:

4-6 jarigen: kinderen leren vooral spelend en uitproberend: kijken en imiteren; uitproberen en ontdekken; herhalen en oefenen.

7-9 jarigen: kinderen gaan meer logisch en rationeel denken, begrijpen en onthouden meer en kunnen beter het perspectief van anderen zien.

10-12 jarigen: begin van de lichamelijke puberteit, ze worden impulsiever. Ze kunnen begrijpen dat er twee kanten aan een zaak zitten en kunnen over de toekomst nadenken. Omgang met leeftijdsgenoten is erg belangrijk voor deze leeftijdsgroep.

1. Emotionele veiligheid

Kinderen voelen zich veilig in een vertrouwde omgeving met structuur en voorspelbaarheid van wat er komen gaat. Zeker in een groep kinderen met pedagogisch medewerkers die ze kennen. Een veilige basis, een *thuis* waar kinderen zich ontspannen, plezier hebben en zichzelf zijn, is een voorwaarde voor de ontwikkeling van de andere drie doelen.

Hoe werken we aan die emotionele veiligheid?

De beroepskrachten communiceren met de kinderen

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- ieder kind individueel begroet en gedag zegt

Kinderen die nog niet zelfstandig komen worden iedere dag van school opgehaald. De pedagogisch medewerkers zijn herkenbaar aan hun groene bodywarmer. Kinderen die zelfstandig naar de BSO komen worden door de pedagogisch medewerker gezien en begroet. Als de kinderen op de BSO zijn aangekomen zeggen ze voordat ze gaan spelen eerst de pedagogisch medewerkers van hun groep gedag en zeggen met wie en waar ze gaan spelen.

Omdat er bij deze tieners niet altijd meer een gezamenlijk eet- en drink moment is gebruikt de pedagogisch medewerker de momenten van de dag die zich lenen om even persoonlijk aan een kind of in groepsgewijs te vragen hoe het met het kind (eren) is. Hoe het op school is gegaan, zijn er nog leuke dingen gebeurd of minder leuke die belangrijk zijn voor de pedagogisch medewerker op te weten.

- gevoelig is voor de signalen die een kind afgeeft en hierop reageert (sensitieve responsiviteit)

Een jongen komt uit school en geeft aan dat hij boos is omdat hij het een vervelende dag vindt met allerlei zaken die niet leuk zijn. De pedagogisch medewerker luistert naar het kind en ze zoeken samen (evt. met de andere kinderen) een oplossing. Ze vraagt hoe ze hem kan helpen en waar hij op dat moment behoefte aan heeft. Bijvoorbeeld even afzonderen op een plek waar hij met rust gelaten wordt door de andere kinderen en de pedagogisch medewerker, samen met andere gaan spelen of de pedagogisch medewerker mee helpen voorbereiden van het fruit voor de kinderen of een activiteit die die middag op het programma staat. Evt. vraagt het kind een vriend zich daarbij aan te sluiten. Het kind beslist waar hij zich op dat moment het prettigst bij voelt. De pedagogisch medewerker bespreekt de voorgang later op de dag met de ouders.

Een ander voorbeeld is dat een meisje uit school komt en stil is. De pedagogisch medewerker observeert het kind en zoekt een geschikt moment om te vragen of er iets is. Als het kind niet wil praten, laat ze het kind met rust en geeft dit mee in de overdracht naar ouders.

- een vanzelfsprekend en gepast lichamenlijk contact heeft met de kinderen, afgestemd op de leeftijd
- Als een kind verdriet heeft zorgt de pedagogisch medewerker dat er een ruimte is waar zijn rustig met elkaar kunnen praten. De medewerker laat in haar non verbale gedrag zien dat zij aandacht voor het kind heeft bijvoorbeeld door een arm over de schouder van het kind te slaan of door een bemoedigend klopje op het bovenbeen van het kind. Ze haalt evt. een glaasje water. Als het weer beter gaat geven ze elkaar een "high five" en zegt: "ga maar leuke dingen doen en als het niet goed gaat kom je maar weer bij mij". Op een later moment ziet ze het kind spelen met andere kinderen ze glimlachen naar elkaar en ze steekt haar duim op tegen het kind.

- bij jonge kinderen zoveel mogelijk aansluit op bioritme en afspraken met thuis

De beroepskrachten hebben een vertrouwde relatie met de kinderen

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- laat merken dat ze de kinderen accepteert zoals ze zijn
- op een warme, ondersteunende manier individuele aandacht geeft, op een ongedwongen manier
- zoveel mogelijk vast gekoppeld is aan een groep
- op eigen initiatief extra begeleiding en steun biedt aan kwetsbare kinderen

Bij een groep meisjes is er een kind wat buiten wordt gesloten. Ze mag niet meedoen in de huishoek. De pedagogisch medewerker ziet dit en gaat samen met het kind in gesprek over een onderwerp wat de meisjes boeit, bijvoorbeeld een populair tv programma of over de vlog die het meisje heeft gemaakt. De andere meisjes sluiten al snel aan, de pedagogisch medewerker gaat nog even door op het onderwerp waar zij het over hadden en bespreekt dan met de kinderen dat het voor ieder zo veel leuker is als iedereen mee mag doen.

Er wordt een tafelmoment gecreëerd. De mentor vertelt nog een keer wat een mentor is en wat je met een mentor kunt bespreken. Dat je altijd naar je mentor kunt gaan als je je niet fijn voelt.

Er heerst een ontspannen, open sfeer in de groep

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- een dagschema volgt met herkenbare routines en activiteiten
- zich inspant voor een goede sfeer in de groep waarbij er ruimte is voor het tonen van emoties.
- zich inspant voor het welbevinden van ieder kind, te herkennen aan het ontspannen bezig zijn van de kinderen
- evenwicht bewaart tussen structuur en flexibiliteit

We bieden een groepsactiviteit aan, we gaan sushi maken en soep koken.

De pedagogisch medewerker vraagt wie er mee wil doen. Wat moeten we hebben en waar moeten we rekening mee houden? De kinderen bestuderen het recept en benoemen zelf al dat één van de ingrediënten i.v.m. het dieet van een kind niet mag. Ze bespreken met de pedagogisch medewerkers een alternatief ingrediënt. Als de benodigdheden in kaart zijn gebracht krijgen ze de Tiener BSO portemonnee mee met geld en gaan zelfstandig inkopen doen bij de Jumbo. Bij terugkomst geven ze het bonnetje weer aan de medewerker inclusief het wisselgeld. Samen wordt gekeken of de inhoud van de portemonnee nog klopt. De kinderen gaan zelfstandig aan de slag. Ze gebruiken onder begeleiding de oven en het kooktoestel.

Kinderen hebben vaste beroepskrachten en bekende leeftijdsgenootjes om zich heen

Dit betekent dat:

- we de overgang naar een nieuwe groep begeleiden, voorbereiden en uitgaan van wat kinderen aankunnen

Als een kind naar de Tiener BSO gaat wordt dit met het kind besproken. Er vinden voor kinderen van basisschool groep 6 op het einde van het schooljaar allerlei activiteiten plaats op de Tiener BSO. Zoals: een bezoek brengen aan de Tiener BSO om samen te buurten met de kinderen van de Tiener BSO, een gezamenlijke ModderDag en verkeerslessen, theorie en praktijk.

Op deze manier hebben zij gelegenheid om met de Tiener BSO kennis te maken, de pedagogisch medewerkers en alle kinderen die het volgend schooljaar naar de Tiener BSO gaan, te ontmoeten. Ook ouders worden hiervan op de hoogte gebracht met de datum van doorplaatsing. Hoeveel aandacht we besteden aan de overgang naar een nieuwe groep is afhankelijk van het kind. Heeft het kind extra wen behoefte dan worden hier onderling afspraken over gemaakt. Het kind kan dan bijvoorbeeld een extra middag op de Tiener BSO vertoeven.

Over wennen kunt u verder in het pedagogisch plan meer lezen

- pedagogisch medewerkers vertrouwde gezichten zijn voor de kinderen

Op de Tiener BSO is er een open deurenbeleid. Kinderen kennen elkaar en ook de pedagogisch medewerkers zijn bekend bij de kinderen. Kinderen overleggen met de pedagogisch medewerkers van hun eigen groep of ze op een andere groep of in een andere ruimte mogen spelen.

- we zoveel mogelijk werken met vaste invalkrachten
- we continuïteit in groepsritme en groepssamenstelling nastreven

2. Ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden

Vaardigheden zoals veerkracht, zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit en zelfvertrouwen zijn persoonskenmerken die een kind in staat stellen om allerlei typen situaties adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden. De interactie in de groep met andere kinderen en de pedagogisch medewerkers biedt het kind oefening en ervaring om deze vaardigheden te ontwikkelen.

Hoe werken we aan de ontwikkeling van persoonlijke vaardigheden?

De beroepskrachten ondersteunen en stimuleren de ontwikkeling van (individuele) kinderen

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- het aanbod van activiteiten afstemt op de ontwikkelingsbehoefte van de kinderen

Om de 3 weken worden er activiteiten aangeboden op de Tiener BSO. Ouders worden hier ook over geïnformeerd. Als de tieners een leuke activiteit bedenken schrijven zij dit op een post-it en plakken dat op de deur van de TD ruimte. De pedagogisch medewerkers gaan regelmatig bij elkaar zitten en bedenken met de input van de kinderen hoe het programma er uit gaat zien. Ze gebruiken hiervoor ook de post-its zodat de kinderen die niet aan het activiteiten overleg deelnemen toch hun inbreng kunnen leveren. Bijvoorbeeld: koken is erg populair, levend Cluedo, henna beschilderingen, activiteiten in het technovium en art-paint.

- passende steun geeft bij het ontdekken en verrijken van spelmogelijkheden
- de zelfstandigheid van kinderen bevordert

- de (zintuiglijke) ontwikkeling van baby's prikkelt
- kennis heeft van de ontwikkelingsfasen van kinderen

Er is wederzijdse interactie tussen beroepskrachten en individuele kinderen

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- kinderen passende uitleg, aanwijzingen en sturing geeft waarbij kinderen mee kunnen denken en kunnen kiezen
- met aandacht luistert naar een individueel kind zonder de groep uit het oog te verliezen.
- de situatie voor een kind inzichtelijk maakt
- kinderen ruimte biedt voor zelfsturing en zelfredzaamheid
- de initiatieven van het kind volgt, ontvangt en daarop kindgericht reageert

Kinderen hebben de mogelijkheid om (leer)ervaringen op te doen dankzij de groep, spelmateriaal, activiteiten aanbod en inrichting

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- een dagprogramma biedt dat uit vrij spel en gestructureerde activiteiten bestaat en dat de verschillende ontwikkelingsgebieden stimuleert
- gelegenheid biedt tot spel met maatjes en gelijkgestemden in kleine groepjes
- zorgt dat het aanbod van activiteiten passend en betekenisvol is voor de kinderen

Er zijn een paar jongens die graag iets anders willen doen en niet meedoen aan het programma wat die ochtend biedt. Er moet nog een klein tafeltje opgepimpt worden. De pedagogisch medewerker vraagt of de jongens daar zin in hebben. Ze gaan er op uit om schuurpapier te halen en een spuitbus met verf. Buiten bereiden zij het schuren en spuiten voor. Ze dekken de vloer af, trekken een beschermoveral, handschoenen en een mondkapje. De jongens schuren de tafel en spuiten deze met verf. Ze zijn er de hele ochtend druk mee en tevreden met het resultaat.

- iedere dag activiteiten onderneemt voor taalverrijking

3. Ontwikkeling van sociale vaardigheden

Kinderen hebben in principe een aangeboren 'sociale gerichtheid': ze zijn van nature geneigd hun aandacht en gedrag te richten op mensen in hun omgeving. Het begrip 'sociale vaardigheden' omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander verplaatsen, communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen, het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale vaardigheden. De mate waarin sociale vaardigheden bij kinderen verwacht mogen worden is afhankelijk van de ontwikkelingsfase van een kind maar ook van aanleg die bij ieder kind verschillend is. Het geeft kinderen kansen zich te ontwikkelen tot personen die kunnen functioneren in de samenleving.

Hoe werken we aan de ontwikkeling van sociale vaardigheden?

De beroepskrachten ondersteunen de kinderen in hun onderlinge interactie

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- kinderen stimuleert in het aangaan en onderhouden van contact en samenspel
- gerichte activiteiten opzet voor samenspel tussen de kinderen.
- spannende, verdrietige of blijde momenten benut voor het delen van emoties onderling

Een kind komt verdrietig uit school en vertelt dat hij en zijn ouders een ongeluk hebben gehad met de auto. Andere kinderen vragen aan de pedagogisch medewerker wat er met hem is. De pedagogisch medewerker vraagt aan de verdrietige jongen of hij er iets over wil vertellen. Tijdens het fruitmoment vertelt hij dat zijn ouders een ongeluk hebben gehad, dat hij pijn heeft in zijn nek en dat zijn ouders ook gewond zijn. Hij laat de kinderen de beer zien die hij van de politie heeft gekregen. De kinderen delen in de emotie en de pedagogisch medewerker praat nog na met de kinderen voordat ze weer ieder hun gang gaan.

- kinderen stimuleert onderlinge conflicten zelf op te lossen op een verantwoorde wijze passend bij de leeftijd

De kinderen zijn deel van de groep

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- de kinderen leert om elkaar te accepteren met ieders eigenheid, iedereen is uniek
- de kinderen veel initiatief laat tot samenspel en met elkaar plezier laat beleven

De pedagogisch medewerker vraagt aan de kinderen wie er mee een klusje wil doen. Er zijn 5 kinderen die dat graag willen. De pedagogisch medewerker geeft 2 kinderen de opdracht en geeft aan dat zij later op de dag nog een andere leuke klus heeft voor de andere 3 kinderen.

De pedagogisch medewerker laat de kinderen onderling de taken op de groep verdelen.

- gesprekjes tussen de kinderen aanmoedigt en tussen de kinderen en zichzelf
- zich inzet voor een positieve sfeer, onder andere door zorg voor de inrichting en aankleding van de ruimte.

4. Overdragen van waarden en normen

Kinderen krijgen binnen de kinderopvang de kans om zich de waarden en normen, de 'cultuur' eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin en is daarom van waarde bij de overdracht van normen en waarden. Pedagogisch medewerkers hebben een voorbeeldfunctie om te laten zien dat er met meer plezier gespeeld kan worden als je met elkaar een aantal afspraken maakt. Die afspraken hebben alles te maken met normen en waarden. In een groep met kinderen met verschillende achtergronden doen zich als vanzelf leermomenten voor.

Afspraken, regels en omgangsvormen zijn herkenbaar aanwezig en worden toegepast

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- uitleg geeft over de afgesproken huisregels en omgangsvormen en deze voorleeft

Tijdens tafelmomenten worden de regels, vooral in het begin van het schooljaar, gezamenlijk met de kinderen doorgesproken en evt. op verzoek van de kinderen zelf bijgesteld. Ze bediscussiëren waarom de regels er zijn. Zij de kinderen het eens met de regels? Moet er een regel bij of af?

Later in het schooljaar worden de regels niet meer benoemd, kinderen doen dit uit zichzelf of nemen hun eigen verantwoordelijkheid. Wel wordt er bijvoorbeeld aangestuurd op een regel als; ruzie uitpraten, sorry zeggen en elkaar een hand geven nadat het is uitgesproken. Of als een regel niet nageleefd wordt en deze opnieuw aandacht verdient wordt deze weer mondeling besproken.

- woorden geeft aan de dingen die de kinderen zelf ontdekken
- respect en waardering toont voor ieder kind en uitsluiting of discriminatie actief tegengaat
- in gesprek gaat met ouders over de omgangsvormen en huisregels en tips/adviezen van ouders meeneemt

Adviezen van school en ouders nemen we mee in de omgang met het kind. Bijvoorbeeld, als het voor een kind beter is om eerst even uit te blazen voordat een ruzie uitgepraat wordt, gaan de pedagogisch medewerkers daar in mee.

Bij de oudste kinderen is bekend dat juist de sociale omgangsregels af en toe worden uitgeprobeerd. Het onderzoeken van grenzen hoort bij deze leeftijdsfase. Het is voor deze leeftijdsgroep belangrijk om hen ruimte te bieden voor experiment maar ook helder te begrenzen wat wel en niet sociaal acceptabel is.

Oefenen van gedeelde verantwoordelijkheid en respectvol samenzijn

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- actief is in het benoemen en waarderen van verschillen
- vragen van kinderen altijd beantwoordt

Als een kind tijdens een telefoongesprek een vraag stelt zegt de pedagogisch medewerker tegen het kind "Ik ben even in gesprek, ik kom zo bij jou". De pedagogisch medewerker gaat na het gesprek gelijk naar het kind en vraagt wat ze wilde vragen.

- kinderen stimuleert tot sociale omgang met elkaar, tot elkaar helpen en steunen, tot samen plezier maken

Tijdens een tafelmoment wordt er gezellig gepraat aan tafel. Een kind ligt op de bank en roept iets wat niemand hoort. De pedagogisch medewerker zegt: "Kom er gezellig bij zitten" Het kind staat op en praat gezellig mee. Maar als het kind besluit om op dat moment voor zichzelf iets anders te gaan doen dan is dat ook mogelijk. Oudere kinderen wordt hen daarin meer vrijheid geboden.

- kinderen stimuleert in verantwoordelijk gedrag, samen opruimen, zorg voor de materialen.

Beroepskrachten vervullen een voorbeeldfunctie in spreken en handelen

Dit betekent dat de pedagogisch medewerker:

- op een respectvolle manier omgaat met kinderen, ouders en collega's

Indien een kind herhaaldelijk respectloos gedrag vertoont vindt er een tafelgesprek met het kind (en evt. de ouders) plaats om de situatie te bespreken. Het kind wordt uitgenodigd om te vertellen wat er gebeurd is, hoe het kind de situatie heeft ervaren en hoe het kind er op terugkijkt. Samen bespreken zij

hoe het kind beter had kunnen reageren en laten het kind zelf voorbeelden van respectvol gedrag bedenken. Het kind wordt gevraagd of het hem/haar lukt om er de volgende keer anders mee om te gaan. Ook nodigt de medewerker het kind uit om hulp te vragen als hij/zij er zelf niet uitkomt.

- op een vriendelijke en hartelijke manier contact heeft met kinderen en ouders
- het contact afstemt op de behoefte van het kind

Als een kind uit school de behoefte heeft om zich even terug te trekken van alle drukte, bijvoorbeeld door op een andere groep op de bank te gaan liggen met tijdschrift, laat de pedagogisch medewerker het kind met rust en gaat hier respectvol mee om.

- in het bijzijn van kinderen en ouders het goede voorbeeld geeft door een gezonde leefstijl

Ontwikkelingsgerichte kinderopvang

De eerste stap kiest voor ontwikkelingsgerichte kinderopvang waarbij de bovenstaande kernwaarden centraal staan: **Samen** zorgen we voor een **veilige** omgeving waarin kinderen met **plezier** (op) **groeien** en zich ontwikkelen, ieder op zijn of haar **unieke** manier.

Elk kind is in principe geïnteresseerd in zijn omgeving; in mensen, dieren, planten en dingen. Ook is elk kind meestal gericht op interactie met de wereld om zich heen en is onbewust en onwillekeurig nieuwsgierig en geboeid door zelf ontdekken en experimenteren. Welbevinden en zelfvertrouwen zijn daarbij de basisvoorwaarden. Het voeden en koesteren van welbevinden en zelfvertrouwen is heel belangrijk binnen 'de eerste stap'. Alleen dan is er groei!

'De eerste stap' gebruikt Startblokken als programma om de ontwikkeling van kinderen te stimuleren met daarnaast de Gordonmethode voor een goede communicatie met kinderen.

Onze pedagogisch medewerkers lopen vooruit op de ontwikkeling van de kinderen en begeleiden de stap naar verdere ontwikkeling. Ze zijn als het ware de kinderen een stap vóór. "We moeten het hier en nu zo inspirerend, uitdagend en stimulerend mogelijk voor hen maken en de kinderen helpen dát te (leren) doen wat ze graag willen."

Gebruikte Bronnen:

- Wetgeving: vier pedagogische basisdoelen
- Wetenschap: NCKO-onderzoek naar de pedagogische kwaliteit in de kinderopvang op basis van structuur- en proceskenmerken
- Praktijk: pedagogisch kader kindercentra 0-4 / kindercentra 4-13 jaar / samen verschillend-diversiteit. Utrecht, december
- Veldinstrument observatie pedagogische praktijk

Een beschrijving van basisschool t Palet

De tiener BSO is gehuisvest in basisschool 't Palet. Dit is een basisschool voor katholiek en openbaar onderwijs. De school maakt onderdeel uit van de multifunctionele accommodatie Wijchen-Zuid. Het Cultuurknooppunt Wijchen, het Technovium en de Tiener BSO van de eerste stap maken o.a. ook gebruik van dit gebouw. Het bestuur van de Samenwerkingsstichting Kans & Kleur heeft aangekondigd dat er per 1 augustus 2018 een fusie komt: basisscholen de Boskriek en 't Palet fuseren tot één samenwerkingschool Wijchen-Zuid. De komende jaren worden de leerlingen van de samenwerkingschool Wijchen-Zuid gehuisvest in het schoolgebouw van de Boskriek, de locatie Oudelaan en het schoolgebouw van 't Palet, de locatie Huissteden. De locatie Oudelaan is daarbij de hoofdlocatie.

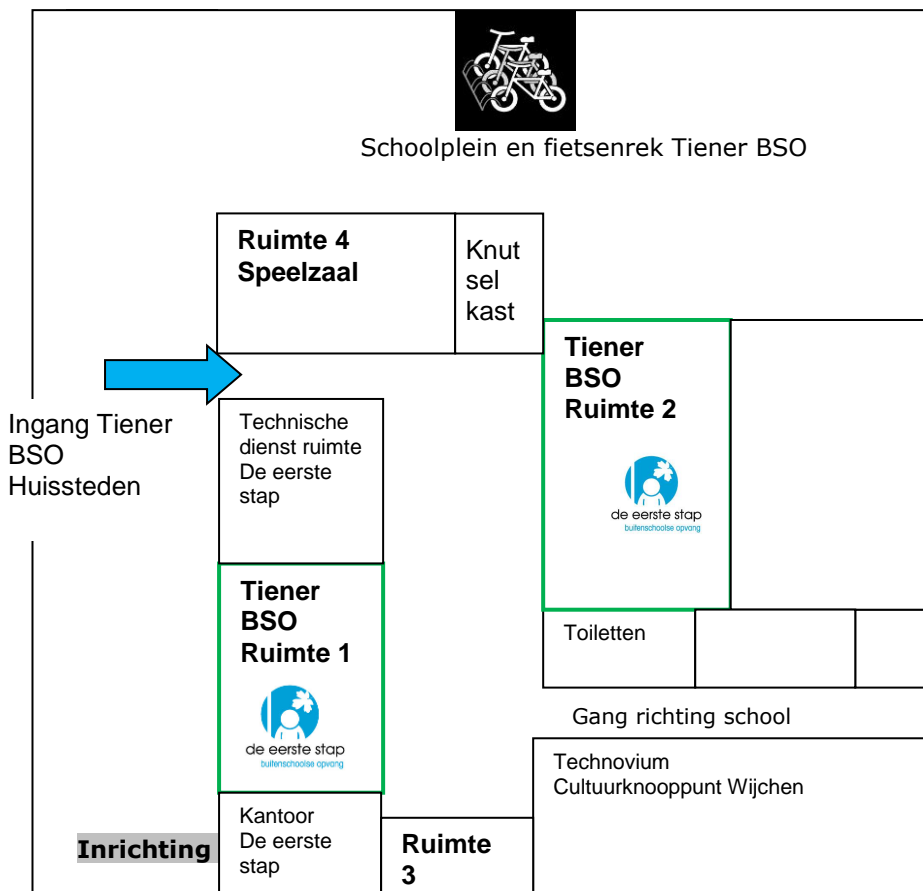
Een beschrijving van de Tiener BSO

Binnen

De Tiener BSO heeft aan de 13^e straat van Huissteden een eigen ingang. Bij de gang en in groep 1 hangen informatieborden voor ouders en tieners. Hier kunt u informatie vinden vanuit 'de eerste stap', zoals het laatste GGD inspectierapport, de laatste notulen van de oudercommissievergaderingen en het Tiener BSO programma.

De Tiener BSO beschikt over vier ruimtes. BSO Groepsruimte 1 ligt bij binnenkomst rechts, naast de ruimte van de technische dienst van 'de eerste stap'. BSO Groepsruimte 2 ligt schuin tegenover ruimte 1. Ruimte 3 ligt bij binnenkomst rechts op het eind van de gang. Ruimte 4 is een soort kleine gym- / speelzaal. Deze speelzaal ligt meteen bij binnenkomst aan de linkerkant. Naast deze vier ruimtes mogen wij voor activiteiten ook gebruikmaken van andere ruimten binnen het gebouw. Bijvoorbeeld de ruimte van het Cultuurknooppunt, het Technovium en de ruimte van de technische dienst van 'de eerste stap'.

Plattegrond locatie

Er is veel aandacht besteed aan de inrichting van de ruimtes en het materiaal, stoere maar ook gezellige ruimtes die goed passen bij de ontwikkelingsfasen en de belangstelling van kinderen tussen de 9 en 12 jaar.

Groepsruimte 1 is een gezellige grote open ruimte en heeft een keuken. Hier worden regelmatig kookactiviteiten georganiseerd. Er staan tafels, stoelen en krukken waaraan gegeten of gedronken kan

worden of waar spelletjes worden gedaan. Ook is er een gezellige zithoek gecreëerd met een grote hoekbank en veel kussentjes. Een fijne plek om bij te kletsen of een boek te lezen. Bij de ingang staat een bureau, hier kunnen kinderen werken op de laptop of de pedagogisch medewerkers hun administratie bijwerken.

Groepsruimte 2 is een chillruimte en heeft ook een zithoek met een grote mand stripboeken. Er staat een Air hockey en een voetbaltafel en er is een DJ tafel. De groepsruimte beschikt over een gevarieerd spelaanbod. In de kast heeft het speelgoed een vaste bergplaats en ligt het, uitnodigend, geordend en inzichtelijk opgeruimd. Dit biedt de kinderen houvast om het spelmateriaal na gebruik zelf weer op te ruimen. De ruimten zijn zo ingericht dat er overzicht is voor de pedagogisch medewerkers. De indeling van de groepsruimten daagt kinderen uit om te spelen, maar kunnen een wisselende samenstelling hebben afhankelijk van de wensen van de kinderen en pedagogisch medewerkers. Zo hebben de kinderen ook de vrijheid zich te ontplooiën en ontwikkelen. Op de Tiener BSO speelt zelfstandigheid een grote rol.

Ruimte 3 is kleiner en wordt gebruikt door kleinere groepen kinderen uit basisgroep 1 en 2 bijvoorbeeld voor een activiteit, een tafelmoment, enz. Deze kleinere groepen kinderen zijn steeds anders van samenstelling, afhankelijk van de wensen van de kinderen op dat moment. Ook wordt deze ruimte veel gebruikt door kinderen die zich graag even met een klein groepje af willen zonderen van andere kinderen. Er staat een bank waar je heerlijk een boekje kan gaan zitten lezen. Ook is het mogelijk dat een kind daar op de laptop een opdracht van school maakt. Kinderen hebben gezamenlijk met de pedagogisch medewerkers deze groep ingericht. Gezamenlijk is gekozen voor meubels van stoer steigerhout. De schilderijen die aan de muur hangen zijn door de kinderen zelf ontworpen en gemaakt.

Naast groepsruimte 1 bevindt zich de ruimte van de technische dienst van 'de eerste stap'. Kinderen mogen daar bezig zijn met een activiteit onder begeleiding van een pedagogisch medewerker. Daar vinden vooral activiteiten plaats die te maken hebben met techniek. Deze ruimte bevat veel gereedschappen om mooie kunst/knutselwerkjes mee te maken.

Groepsruimte 4 is een soort kleine gymzaal en staat vol met apparaten waarop kinderen sportief bezig kunnen zijn zoals een crosstrainer en een hometrainer. Hier kunnen de kinderen zich, bijvoorbeeld met slecht weer, op een sportieve manier uitleven. Ook hangt er een digi-bord wat vele hedendaagse digitale activiteiten aan de kinderen biedt.

De gang waaraan de verschillende ruimtes grenzen wordt door de tieners voor verschillende doeleinden gebruikt. Zo is er door de kinderen zelf een gezellige zithoek gecreëerd met een bank en twee stoelen. De tafeltjes hebben ze zelf in een kringloopwinkel gekocht en daarna opgepimpt. Zo ook het lage kastje en de dekenkist. Aan de roze kleur kun je zien dat deze zithoek vooral door tienermeisjes is ingericht. Het zijn dan ook veelal de meisjes die er regelmatig te vinden zijn met een boek, een spel of gewoon om lekker met elkaar te giechelen. Verderop tegen de muur staat een tafel. Op deze tafel zijn vaak een kleine groep jongens zittend te vinden terwijl ze overleggen wat ze zullen gaan doen, even de stand van zaken op dat moment bespreken of gewoon even lekker zitten en de bedrijvigheid op deze Tiener BSO gadeslaan. Richting ruimte 3 zie je een mobiele pingpongtafel tegen de muur staan. Deze staat regelmatig uitgeklast in de gang waardoor de tieners een partijtje kunnen pingpongen of een pingpongwedstrijd kunnen organiseren.

Het Technovium is een groot technieklokaal en bedoeld voor alle scholen van Kans en Kleur. Wij gebruiken deze ruimte regelmatig t.b.v. een activiteit of als er veel kinderen zijn dit graag met een kleinere groep in deze ruimte willen vertoeven. Er gaat dan altijd een pedagogisch medewerker mee.

Buiten

De buitenruimten van de Tiener BSO grenst aan het gebouw. Het is een openbaar schoolplein. Kinderen uit de buurt mogen hier ook gebruik van maken. Vanuit de groepsruimten heb je voor een deel zicht op de schoolpleinen en het fietsenrek van de Tiener BSO. Als vaste elementen zijn er onder andere: een tafeltennistafel, een klauterelement, duikelrekken, een basketbalpaal, bankjes en stapblokken. Kortom, voldoende uitdaging om lekker te bewegen.

Er zijn ook andere buitenspeelplaatsen rondom het gebouw die allen aangrenzend aan het gebouw. De kinderen van de Tiener BSO mogen op alle pleinen rondom het gebouw spelen. Voor het buiten spelen zijn er duidelijke afspraken gemaakt met de kinderen. Middels een zelfstandigheidsverklaring kunnen ouders aangeven of hun kind zelfstandig op het schoolplein of in de wijk mag spelen.

Aan de achterkant van de Tiener BSO is een winkelcentrum. Kinderen stellen zelf een boodschappenbriefje samen als voorbereiding op een kookactiviteit. De tieners krijgen de BSO-portemonnee mee en leren zo omgaan met geld.

Tegenover de ingang van de Tiener BSO bevindt zich een klein grasveld met enkele speeltoestellen. Je ziet de tieners daar vaak rondhangen. Daar ontmoeten zij ook kinderen uit de wijk.

Identiteit en operationele gang van zaken

Tiener BSO locatie

De Tiener BSO is vanaf schooljaar 2017-2018 een zelfstandige BSO-locatie voor kinderen van groep 7 en 8 van de basisscholen Boskriek, 't Palet, Speelhoeve, Trinoom en de Viersprong. Daarnaast kunnen kinderen die naar het speciaal onderwijs gaan, maar wel uit de wijk komen, gebruik maken van de Tiener BSO. Ook in Wijchen-Noord is per april 2018 een Tiener BSO geopend voor kinderen van groep 7 en 8 van BSO Woezik en Roerdompstraat.

De kinderen gaan vanuit school naar een afgesproken verzamelplaats. Als alle kinderen aanwezig zijn (rond 14.15 uur) fietsen ze onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar de Tiener BSO op 't Palet. Als alle BSO-locaties gearriveerd zijn (rond 14:45 uur) is er tijd voor een drink- en eetmoment. Kinderen hoeven daarvoor niet perse aan tafel te zitten. Dat mag wel. De drank en het fruit staat als een soort buffet opgesteld op het aanrecht in ruimte 1. Tussen 15.00 en 15.15 uur beginnen de activiteiten. Kinderen mogen zelf kiezen waar ze aan mee willen doen. Het activiteitenprogramma wordt in samenspraak met de kinderen afgesproken en gepland. Regelmatig wordt de tieners verzocht om vooral hun ideeën kenbaar te maken. Zij doen dit via post-its die zij op een daarvoor bestemde deur bevestigen. Het activiteitenprogramma wordt vooraf op het informatiebord gehangen en op het ouderportaal gezet. Ouders en kinderen weten dus wat er de komende periode te doen is op de Tiener BSO.

De activiteiten eindigen rond 16.15 uur. Om 16.30 is er weer een drink- en eet moment. Kinderen zijn vrij om hier gebruik van te maken. Kinderen zijn dus niet verplicht om gezamenlijk aan tafel plaats te nemen maar mogen doorgaan waar ze op dat moment mee bezig zijn en ondertussen gebruik maken van het buffet. Kinderen die niet zelfstandig mogen fietsen worden onder begeleiding van een pedagogisch medewerker weer naar de school gebracht waar het kind gebruik van maakt. Vanuit de school fietst het kind dan zelfstandig naar huis of wordt opgehaald door de ouder, afhankelijk van de afspraken die met de ouders zijn gemaakt en vastgelegd zijn in de zelfstandigheidsverklaring. De overige groep zelfstandige kinderen gaat op een vooraf afgesproken tijdstip zelfstandig naar huis.

Tijdens vakanties zijn de ouders zelf verantwoordelijk voor het vervoer van de kinderen van en naar de Tiener BSO. I.v.m. het programma dient het kind om 9:30 uur aanwezig te zijn. Hij of zij mag na 16:30 uur weer zelfstandig naar huis fietsen of wordt opgehaald door de ouder.

Pesten

Om pestgedrag te voorkomen en aan te pakken vinden wij het van groot belang een veilig pedagogisch klimaat te scheppen waarin pesten als ongewenst en onacceptabel gedrag wordt ervaren. Pedagogisch medewerkers zijn alert op pestgedrag in de algemene zin. De pedagogisch medewerkers nemen een duidelijke stelling en actie in tegen dit gedrag, ook als het kinderen uit de wijk of school betreft die niet op de BSO zitten. Wanneer pesten, ondanks alle inspanningen, toch optreedt, hanteert 'de eerste stap' het 'pestprotocol'. Bij pestgedrag is er altijd dialoog met kind, ouders en school om zo samen te werken aan een veilig klimaat.

Openingstijden

Voorschoolse opvang

Uit praktisch oogpunt voor de kinderen heeft de Tiener BSO op schooldagen geen voorschoolse opvang. De voorschoolse opvang is op de BSO locatie gehuisvest bij de basisschool die het kind bezoekt.

Voor kinderen van groep 1 t/m 8 van basisschool 't Palet vindt de voorschoolse opvang op locatie Oudelaan plaats. Vlak voordat de school begint gaan de kinderen zelfstandig of worden zij door een pedagogisch medewerker naar basisschool 't Palet gebracht. Dit is afhankelijk van de zelfstandigheid van de kinderen. Hier wordt met de ouders, kinderen en pedagogisch medewerkers afspraken over gemaakt.

Naschoolse opvang

uur

: tijdens schoolweken dagelijks van 14:00 – 17:30 of 18:00/18:30

Opvang tijdens schoolvakanties : 7:30 -17.30 of 18:00/18:30 uur
Verlengde opvang : 18.00 – 18.30 uur (op aanvraag)

Het brengen van de kinderen tijdens schoolvakanties kan tot uiterlijk 09:30 uur. Het ophalen van de kinderen kan vanaf 16.30 uur. Mocht u uw kind eerder op willen halen, graag van tevoren overleggen met de pedagogisch medewerkers.

De Tiener BSO heeft geen verlengde opvang.

Werkwijze BSO en maximale opvang

Groepssamenstelling

Er zijn twee basisgroepen op de Tiener BSO. Kinderen van basisschool Trinoom en de Bolster zitten samen in basisgroep 1 en de kinderen van de Boskriek, 't Palet, de Viersprong en de Speelhoeve zitten samen in basisgroep 2. De indeling van de basisgroepen is als volgt:

Basisgroep 1: van maximaal 30 kinderen in de leeftijd van 9-12 jaar

Basisgroep 2: van maximaal 30 kinderen in de leeftijd van 9-12 jaar

Het maximale aantal kindplaatsen is 60 kinderen.

Voor de verhouding tussen het aantal beroepskrachten en het aantal aanwezige kinderen verwijzen we naar <http://1ratio.nl/>.

Kennis maken en wennen

Wennen aan een nieuwe basisgroep kan in 2 situaties;

1. Wanneer een kind nieuw komt in de opvang
 2. Wanneer een kind van de een basisgroep doorstroomt naar een nieuwe basisgroep ivm de leeftijd
- Wanneer een kind nieuw komt in de opvang vindt er een kennismakingsgesprek plaats met de pedagogisch medewerker (bij voorkeur de mentor) van uw kind van de nieuwe basisgroep. Tijdens dit gesprek wordt er met de ouders besproken of er behoefte is om het betreffende kind te laten wennen. Indien er behoefte is, worden er wenaafspraken gemaakt.

Voor kinderen die die al op de BSO zijn geplaatst, maar doorgaan naar naar de Tiener BSO is er een speciaal wen programma opgesteld. Kinderen mogen met de andere kinderen van hun groep die ook naar de Tiener BSO gaan gezamenlijk enkele middagen wennen en worden uitgenodigd voor een opendag. Deze wendagen en open dag vindt jaarlijks plaats in de periode van mei/juni. Een gezamenlijk wen moment vindt ook plaats tijdens de nationale ModderDag in juni van elk jaar. Ze gaan dan bijvoorbeeld gezamenlijk naar de Berendonck.

Ook wordt in deze periode het kind uitgenodigd om op de Tiener BSO deel te nemen aan verkeerslessen die in samenwerking met 'de eerste stap' en Veilig Verkeer Nederland wordt georganiseerd. Samen met de kinderen wordt de route van de basisschool naar de Tiener BSO gefietst en wordt door pedagogisch medewerkers en een medewerker van Veilig Verkeer Nederland gewezen op evt. gevaarlijke verkeerssituaties die zich kunnen voordoen. Op deze manier wil 'de eerste stap' ook een bijdrage leveren aan het veilig deelnemen van de kinderen aan het verkeer.

Het kind wordt m.i.v. het nieuwe schooljaar overgeplaatst naar de Tiener BSO. Indien een kind of ouder meer behoefte heeft aan tijd om te wennen wordt er een extra dagdeel afgesproken dat het kind naar de Tiener BSO gaat.

De mentor van het kind zal zorgen voor een goede overdracht. De manager is verantwoordelijk voor het doorplaatsen van kinderen naar de Tiener BSO, waarbij de pedagogische kwaliteit uitgangspunt is en er rekening gehouden moet worden met de combinaties van dagdelen die er afgenomen worden. Een en ander is vastgelegd in het plaatsingsbeleid van 'de eerste stap'. Onze ervaring is dat kinderen dat fijner vinden. Ouders en kinderen worden ruim van tevoren geïnformeerd over een doorplaatsing.

Mentor

Ieder kind krijgt een mentor. Dit is één van de vaste pedagogisch medewerkers van de groep van het kind. Bij de start van de opvang en bij een doorplaatsing stelt de mentor zich voor als 'mentor' aan het kind en ouders en vertelt wat het mentorschap inhoudt. Mentorschap wordt ook vastgelegd in flexkids, zo is het

voor het team duidelijk wie mentor is van welk kind. De mentor volgt de ontwikkeling van uw kind, draagt zorg voor het welbevinden en is aanspreekpunt voor kind en ouders. De mentor zorgt ervoor dat andere medewerkers op de hoogte zijn van afspraken die u met de mentor maakt. Wanneer uw kind wisselt van groep (wanneer ouders bijvoorbeeld kiezen voor andere dagdelen) dan wordt er aandacht besteed aan deze nieuwe situatie en zal er een goede overdracht plaatsvinden aan de mentor van de nieuwe groep. De mentor plant jaarlijks het 10 min gesprek over het welbevinden van het kind om de ontwikkeling van het kind te bespreken. Dit wordt gedaan aan de hand van KIJK! Dit is een instrument voor het in kaart brengen van de ontwikkeling van kinderen.

Extra opvang en ruilen

Mocht u een keer op een andere dag gebruik willen maken van de opvang, dan bestaat er de mogelijkheid tot ruilen of het aanvragen van extra opvang. Ook kunt u opvang aanvragen bij studiedagen van school. De 'spelregels' en soorten opvang zijn te vinden op de website van 'de eerste stap'. Hier kunt u ook het ruilformulier vinden. Ruiling of extra opvang is vaak incidenteel en regelen we het liefst in de eigen groep van het kind. Mocht er op de gewenste 'ruildag' geen plaats zijn in de eigen groep, dan kan uw kind deze dag in een andere groep geplaatst worden, mits de groepsgrootte dit toelaat en uiteraard op uw verzoek en in overleg met u en de pedagogisch medewerker(s).

Opendeurenbeleid

Binnen de locatie is er sprake van een open deuren beleid. Kinderen maken gebruik van verschillende ruimtes binnen de BSO en verlaten dus hun basisgroep. Hierbij moet u denken aan het spelen op een andere groep en het deelnemen aan activiteiten. In verschillende groepen worden activiteiten georganiseerd door de pedagogisch medewerkers. Kinderen zijn vrij om deel te nemen, ook als de activiteit niet op hun eigen groep is. Kinderen komen uit school altijd naar hun eigen groep en eten en drinken op hun basisgroep, behalve als kinderen direct na school deelnemen aan een activiteit buiten de BSO (bv. een activiteit van de Wijkvereniging Noorderlicht). Bij incidenten kunnen kinderen altijd terug vallen op de pedagogisch medewerkers van hun eigen basisgroep.

Samenvoegen

Bij een lagere bezetting, dat is bij de Tiener BSO op woensdag en vrijdag, tijdens studiedagen en incidenteel in de schoolvakanties voegen wij de groepen samen. Ook kan het op de Tiener BSO zo zijn dat op het eind van het schooljaar de bezetting laag is op de normaal drukke dagen zoals de maandag, dinsdag en donderdag. Dit komt omdat veel kinderen, uit basisschool groep 8, de opvang op het eind van het jaar verlaten. Vaak zijn zij dan zelfstandig thuis om alvast te oefenen voor de periode dat zij naar het middelbaar onderwijs gaan.

Dat betekent dat de kinderen zoals gewoonlijk van alle ruimtes gebruik mogen maken maar dat de eet-, drink- en fruit momenten gezamenlijk plaatsvinden in ruimte 1. We werken op de woensdagen en vrijdagen met vaste pedagogisch medewerkers. Bij meer dan 10 kinderen is er een vaste medewerker van groep 1 en een vaste medewerkers van groep 2 aanwezig. Zijn er minder dan 10 kinderen dan is er één vaste medewerker uit groep 1 of 2 aanwezig, afhankelijk in welke groep de meeste kinderen aanwezig zijn. Deze medewerker is voor alle kinderen een bekend gezicht daar de kinderen zich tijdens BSO tijd in alle ruimtes bewegen. Voor het samenvoegen op rustige dagen vragen we ouders om schriftelijke toestemming. Dit doen we tijdens het intakegesprek of telefonisch of via het ouderportaal. We leggen dit ook schriftelijk vast via het toestemmingsformulier.

Zelfstandigheid

'De eerste stap' wil in de BSO een opvang creëren die in grote mate aansluit bij de thuissituatie van uw kind. Daarnaast willen we graag bijdragen aan het vergroten van de zelfstandigheid van kinderen. In een zelfstandigheids-verklaring leggen we in samspraak vast wat uw kind wel en niet zonder begeleiding van 'de eerste stap' mag ondernemen. De afspraken worden in bijzijn van u, uw kind en de pedagogisch medewerkers opgesteld, besproken en ook door uw kind mede ondertekend. Uw kind dient zich te houden aan de gemaakte afspraken die met u en de pedagogisch medewerker zijn gemaakt; bijvoorbeeld niet weggaan van het terrein zonder je af te melden en even zeggen als je er weer bent. Als dit niet het geval is geweest of juist heel goed is gegaan, zal de pedagogisch medewerker dit in de overdracht met u en uw kind bespreken.

Vervoer naar en van de Tiener BSO

De eerste stap houdt zich aan de wettelijke regels betreffende het vervoer van kinderen en heeft daarnaast ook haar eigen protocollen waarin beschreven staat hoe de kinderen zo veilig mogelijk vervoerd dienen te worden.

Kinderen gaan op de fiets naar de Tiener BSO. Wij zijn erop gericht om kinderen zo snel mogelijk op een verantwoorde manier zelfstandig naar de Tiener BSO te laten fietsen. In het activiteitenprogramma wordt aandacht geschonken aan veilig deelnemen aan het verkeer door bijvoorbeeld de fietsroute van uw kind meerdere keren te fietsen en verkeerssituaties te bespreken. Tevens komt er jaarlijks, aan het begin van elk schooljaar, een medewerker van Veilig Verkeer Nederland de tieners verkeerslessen geven. Deze verkeerslessen zijn vooral gericht op de fietsroutes die de kinderen afleggen op hun weg van school naar de BSO en van de BSO weer terug naar school of de wijk waarin ze wonen.

De kinderen die onder begeleiding van een pedagogisch medewerker naar de Tiener BSO fietsen, dragen een veiligheidshesje evenals de medewerkers zelf. Op de verschillende scholen zijn verzamelplaatsen afgesproken:

De Boskriek: bij het fietsrek aan de kant van de Oudelaan.

De Viersprong: aan de kant van de Lijsterbesstraat ter hoogte van de peuterspeelzaal.

De Trinoom: deze kinderen melden zich bij BSO de Brink.

De Speelhoeve: bij het fietspad aan de achterzijde van de school.

't Palet: deze kinderen gaan rechtstreekt naar de Tiener BSO.

De Bolster: Volgens afspraak met de ouder/verzorger.

Kinderen die zelfstandig fietsen, gaan op het einde van de dag zelfstandig naar huis. Kinderen die nog niet zo ver zijn om zelfstandig naar huis te fietsen, worden door ouders bij de Tiener BSO opgehaald of worden door een pedagogisch medewerker naar de basisschool waar het kind gebruik van maakt, terug gebracht. Kinderen gaan dus aan het eind van de dag niet meer naar de BSO locatie gehuisvest binnen de school van uw kind.

Vriendjes

De BSO is voor veel kinderen een soort 'thuis zijn'. Samen eten, drinken, spelen, lezen of kletsen... net als thuis. Helemaal leuk als dat kan met een eigen vriendje of vriendinnetje. Dat is mogelijk op de Tiener BSO. Er moet wel plaats zijn voor extra kinderen (dat wil zeggen dat we geen extra medewerker in moeten roosteren). Daarom besluit de pedagogisch medewerker de dag zelf of er een vriendje/vriendinnetje mee mag. Om teleurstelling te voorkomen worden er van tevoren geen speelafspraken gemaakt. De pedagogisch medewerker houdt in de gaten of ieder kind aan bod komt. De ouder van het vriendje/vriendinnetje wordt gevraagd een formulier in te vullen. Er wordt gevraagd naar bijzonderheden (allergie, medicijnen) en bereikbaarheid in geval van een calamiteit. Kinderen met een zelfstandigheidsverklaring en alleen naar de BSO gaan, overleggen met de pedagogisch medewerker of ze een vriendje mee kunnen nemen. De pedagogisch medewerker is verantwoordelijk voor het vriendje. Het vriendje moet voor 16.30 uur door eigen ouders worden opgehaald.

Overdracht

Op haalmomenten is er een overdracht tussen een pedagogisch medewerker en ouder. Hier wordt kort verteld wat het kind gedaan heeft op de BSO. Vaak betreft de pedagogisch medewerker het kind ook bij dit moment door het uit te nodigen zelf iets te vertellen. Mocht uw kind zelfstandig naar huis fietsen dan wordt u gebeld bij bijzonderheden en daarnaast jaarlijks uitgenodigd voor een 10-minuten gesprek. Ook mag u zelf altijd contact opnemen met de Tiener BSO.

Afmelden BSO

Mocht uw kind niet naar de BSO komen, dan graag uw kind afmelden via het ouderportaal. Afmelden met opbouw van het ruiltegoed moet minimaal één dag van te voren vóór 12.00 uur. De spelregels van het afmelden, opbouw van ruiltegoed en inzetten van incidentele opvang vindt u op de website van 'de eerste stap'.

Ouderportaal

Sinds mei 2017 werkt 'de eerste stap' met Flexkids. Ouders ontvangen oa nieuwsbrieven en activiteitenbrieven via dit portaal. Flexkids biedt ouders en medewerkers interactie en beschikbaarheid van gegevens. Centraal bureau en groepen beschikken over dezelfde, actuele informatie en ouders kunnen zelf wijzigingen doorvoeren.

Oudercommissie op de Tiener BSO

De oudercommissie heeft als doel de belangen van de kinderen en de ouders te behartigen bijvoorbeeld over de ruimtes, de inrichting, de kwaliteit van opvang enz. Daarom zoeken wij enthousiaste ouders die daar graag samen met de manager van de locatie over mee willen denken en praten. Op dit moment hebben we twee oudercommissie leden waarmee we officieel nog niet een OC zijn. Daarvoor hebben we minimaal 3 leden nodig. De tijdsinvestering is 6 tot 8 uur per jaar. Bent u geïnteresseerd? Daarmee zijn wij heel blij! Stuur dan een mail naar OCTienerBSO@deeerstestap.nl Dit mailadres is tevens te gebruiken als in contact wil komen met de oudercommissie.

Beschrijving van de verschillende momenten van de dag

Verjaardag vieren

Omdat de kinderen ook al hun verjaardag vieren op school en eventuele andere clubjes/verenigingen, is er in samenspraak met de Oudercommissie besloten voor de verjaardag van de kinderen niet meer te trakteren op de BSO. Neemt niet weg dat als de jarige op zijn of haar echte verjaardag op de Tiener BSO is, de jarige die dag ook in het zonnetje wordt gezet. Op de Tiener BSO hangt dan ook een kalender waarop alle verjaardagen van de kinderen staan.

Computergebruik etc., game en TV gebruik

Op de BSO hebben we een televisie, maar deze wordt zeker niet dagelijks gebruikt. De televisie wordt bijvoorbeeld gebruikt om bij slecht weer een film te kijken. Omdat deze dus weinig gebruikt wordt staat deze in het magazijn. De tv staat op een verrijdbare tafel en kan verplaatst worden naar de gewenste groep. We hebben een ipad en twee laptops en een telefoon met internetverbinding. Afspraken die wij met de kinderen maken:

- Kinderen mogen niet langer dan een half uur op de laptop
- We gebruiken de laptops alleen bij continue toezicht
- Indien kinderen zich niet aan de afspraken/regels hebben gehouden en toch ongewenste sites hebben bezocht, brengen we ouders hiervan op de hoogte en meldt de pedagogisch medewerker dit bij de overdracht.

De afspraken rondom het gebruik van thuis uit meegebrachte Nintendo's en mobiele telefoons:

- meenemen is op eigen risico;
- blijven in de schooltas.

Uitstapjes

Wij gaan er graag op uit met de kinderen. Dat kan variëren van een speurtocht door de wijk tot een fietstocht naar een speeltuin. 'de eerste stap' heeft richtlijnen opgesteld voor deze uitstapjes welke binnen onze organisatie jaarlijks worden geëvalueerd. In deze richtlijnen zijn zaken opgenomen als hoe groot de groep kinderen is en wat er meegenomen moet worden. We zorgen ervoor dat er tijdens een uitstapje altijd een vaste/bekende pedagogisch medewerker meegaat. Op de locatie laten wij altijd een telefoonnummer achter, zodat u contact met ons kunt opnemen, voor het geval wij bijvoorbeeld nog niet terug zijn als u de kinderen komt halen. Als wij de locatie verlaten, zorgen wij dat op centraal kantoor bekend is op welke wijze wij telefonisch bereikbaar zijn. Ter herkenbaarheid van medewerkers en kinderen, dragen de medewerkers tijdens uitstapjes 'de eerste stap' hesjes, c.q. T-shirts.

Eten en drinken

Voeding in het algemeen

Wij zorgen voor verantwoorde voeding gedurende de dag. Daarbij hanteren wij een beleid waarbij toegevoegde suikers en vetten in voeding zoveel mogelijk vermeden worden. In het protocol Voeding hygiëne hebben wij opgenomen welke voedingsmiddelen dagelijks zijn toegestaan en welke voedingsmiddelen bij uitzondering, zoals iets extra's tijdens de vakanties. Uiteraard houden wij ook rekening met allergieën bij kinderen. In overleg met de ouders bekijken de pedagogisch medewerkers of dat ouders de betreffende producten zelf meebrengen of dat het door 'de eerste stap' wordt ingekocht. Vaak is dit afhankelijk van de mate van allergie.

Eet- en drinkmomenten

Op de Tiener BSO hebben wij het vaste eet -en drinkmoment (zoals bij de jongere groepen) losgelaten. In zoverre, kinderen zijn vrij om zelf iets te eten en drinken pakken. Er staan in de keuken kannen met smaakwater of thee en schalen met fruit en groenten op de tafels. Wel letten de pedagogisch medewerkers op of kinderen voldoende drinken en eten. Als het een drukke dag is met veel kinderen, dan wordt er meestal wel een tafelmoment gecreëerd tijdens de drink- en fruitmomenten. Dit geeft meer rust op de groepen.

Er vinden regelmatig tafelmomenten plaats, waarbij de kinderen de ruimte krijgen om iets te vertellen. Daarbij is het belangrijk dat de pedagogisch medewerker een actieve luisterhouding aanneemt. Ook incidenten worden met elkaar aan tafel besproken.

Dagritme op de BSO

Het onderstaande schema is een beschrijving gegeven van het dagritme van de Tiener BSO. Het dagritme is opgesteld als basis voor de pedagogisch medewerkers. Hier wordt wel flexibel mee omgegaan, bijvoorbeeld bij uitstapjes of als het spel van de kinderen hier om vraagt. In de vakanties mogen de kinderen de hele dag komen en is er een programma voor de ochtend en de middag.

Naschoolse opvang

Naschoolse opvang

Tijd	Activiteit
14.00 u	De kinderen die onder begeleiding naar de Tiener BSO komen, gaan vanuit school met de fiets naar de afgesproken verzamelplaats. Kinderen met een zelfstandigheidsverklaring fietsen rechtstreeks naar 't Palet.
14.30 u	Relaxmoment/tafelmoment. Kinderen mogen zelf wat te drinken/eten pakken. Pedagogisch medewerkers sluiten aan en gaan in gesprek met de kinderen.
14.45 u	Activiteiten, workshops. Buitenspel of naar het speellokaal.
16.45	Drink- en yoghurtmoment
17.15	Opruimen van speelmateriaal binnen/buiten, materiaal activiteiten opruimen. Vrije activiteit
17:30/ 18:00	Kinderen gaan zelfstandig naar huis of worden opgehaald. Overdracht aan ouders die de kinderen komen ophalen.

Een schoolvrije ochtend

Tijd	Activiteit
7:30 uur 9:30 uur	Kinderen worden rustig ontvangen en kiezen zelf een activiteit
9:30 uur 10:00 uur	Relaxmoment/tafelmoment. Kinderen mogen zelf wat te drinken/eten pakken. Pedagogisch medewerkers sluiten aan en gaan in gesprek met de kinderen.
10:00 uur 12:00 uur	Activiteiten, workshops. Buitenspel, gymzaal enz.
12:00 uur 14:00 uur	Lunch moment met aansluitend middag activiteiten programma

Ontwikkelingsgerichte en themagerichte activiteiten en workshops

Activiteiten en workshops

Op de Tiener BSO vinden er dagelijks activiteiten plaats. De workshops worden door de pedagogisch medewerkers bedacht en uitgevoerd. In de voorbereiding worden ook de kinderen betrokken. Er hangt ook een ideeën bord in de groepsruimte. Deze workshops sluiten aan op de ontwikkeling van het kind. Kinderen zijn vrij om deel te nemen.

Ontwikkelingsgebieden die aan bod komen zijn:

- Creatief
- Techniek
- Sportief
- Cultureel
- Culinair
- Natuur

Iedere 6 weken ontvangen de kinderen (en ouders) een activiteitenprogramma waar per dag beschreven wordt welke activiteit wordt aangeboden. Ook hangt dit programma in de groepsruimte. Activiteiten die regelmatig terugkomen: Kook-café, redactie Teen newspaper, sportactiviteiten georganiseerd door Sport Service Wijchen en het Technovium.

Graffiti spuiten

Kunst met gesmolten wasco

Een overhandschoen maken

zelf een knuffelaap maken

Sushi maken

Hut bouwen van pallets

de eerste stap
buitenschoolse opvang

Activiteitencommissie DOEN!

De schoolvakanties (Kerst-, Carnaval-, Mei-, Zomer- en Herfstvakantie) zijn ideale momenten om rond een thema te werken. Het themaonderwerp wordt vastgesteld door de activiteitencommissie DOEN!. Hierin zit een medewerker van iedere locatie. De uitwerking ervan gebeurt door elke groep afzonderlijk. Er wordt rekening gehouden met wat de kinderen bezighoudt en waar de kinderen behoefte aan hebben. Ook wordt naar de leeftijden van de kinderen gekeken. Ouders worden middels een digitale vakantiebrief geïnformeerd over de inhoud van het programma. Voorbeelden van thema's die hebben plaatsgevonden in de vakanties: Kleuren, bosrijk, met de BSO de wereld rond, kamperen, enz.

Activiteiten van derden aangepast op 19/6/2018

Sportservice Wijchen organiseert activiteiten. Kinderen kunnen vanuit de BSO deelnemen aan deze activiteiten.

De BSO mag ook actief deelnemen aan sport en spel activiteiten van Sjors Sportief (zie website). Als we een groep kinderen inschrijven voor een activiteit, worden ouders hier mondeling over geïnformeerd. Wanneer een kind zelfstandig mag deelnemen aan naschoolse activiteiten dan tekenen ouders hiervoor een zelfstandigheidverklaring. Wanneer kinderen deelnemen aan naschoolse activiteiten verlaten ze de basisgroep, maar kunnen altijd terugvallen op de pedagogisch medewerker van hun groep. Wanneer kinderen geen zelfstandigheidsverklaring hebben dan gaat er altijd een pedagogisch medewerker mee naar de activiteit.

Beroepskrachten

Personele bezetting op de groep

De Tiener BSO heeft een vast team van vijf vaste pedagogisch medewerkers. Via de nieuwsbrief wordt u op de hoogte gehouden van eventuele wisselingen van medewerkers.

Invalkracht

Uiteraard hebben de pedagogisch medewerkers ook vakantie of kunnen zij afwezig zijn door ziekte. Hiervoor maken wij gebruik van invalkrachten. Invalkrachten zijn pedagogisch medewerkers die binnen 'de eerste stap' werken en bekend zijn met de algemene werkwijze van 'de eerste stap'. Om continuïteit te waarborgen streven we naar de inzet van invalkrachten die bekend zijn op de locatie.

Pausetijden en afwijking van het beroepskracht-kindratio (BKR)

Dagelijks mag je op sommige momenten afwijken van het aantal pedagogisch medewerkers dat aanwezig is op de groep. Dit heet: "afwijken van de beroepskracht-kind-ratio". In de buitenschoolse opvang mag dat op schooldagen maximaal 0,5 uur per dag en in schoolvakanties maximaal 3 uur op een dag. Er is pas een afwijking van de BKR wanneer het daadwerkelijk aantal kinderen dat aanwezig is afwijkt van het aantal PM. Je mag maximaal 50% afwijken van de BKR en naar boven afronden. Bij afwijking van de BKR met 3 PM op de groep blijven er altijd 2 over. De regels die we daarvoor binnen de buitenschoolse opvang hanteren zijn:

Hele dag BSO

Afwijking start van de dag 8:00-8:30 uur

Pausetijd: de pauze is tussen de middag tussen 12:30 uur en 14:00 uur. Voor de BSO kiezen we voor een half uur pauze. Dit omdat je bij de BSO ook in pausetijd alle kinderen op de groep hebt wat anders is in de KDO waar veel kinderen slapen. Afwijking eind van de dag 17:00-18:00 uur

Geen afwijking van het beroepskracht-kindratio

In schoolweken: tussen 14:00 en 17:00 wordt er niet afgeweken en bij 1 pedagogisch medewerker op de groep wordt er niet afgeweken.

In vakanties: tussen 8.30 en 12.30 en tussen 14:00 en 17:00 wordt er niet afgeweken. Bij 1 pedagogisch medewerker op de groep wordt er niet afgeweken en komt er tijdens de pauze een vervanger op de groep.

BSO in schoolweken

In de schoolweken mag de afwijking van de BKR een half uur zijn.

Afgeweken wordt aan het eind van de dag van 17:00-17:30 uur.

Achterwachtregeling

Op de locatie is altijd één BHV-er (Bedrijfs Hulp Verlener) aanwezig. Als het kindaantal tien kinderen of minder is, mag een BHV-er alleen op locatie zijn, mits er ondersteuning is georganiseerd.

De BHV-er:

- moet indien noodzakelijk telefonisch beroep kunnen doen op de manager of assistent manager
- moet telefonisch beroep kunnen op een achterwacht binnen de organisatie in Wijchen; in geval van een calamiteit zal er binnen 15 minuten een collega op de locatie aanwezig zijn. Dit kan een collega van een andere locatie zijn of een medewerker van Centraal Kantoor. Bij de pedagogisch medewerkers is bekend wie en wanneer achterwacht is. Ook is dit terug te vinden in het calamiteitenplan op de groepen.

Ondersteuning door andere volwassenen

De pedagogisch medewerkers worden ondersteund door een team, dat niet altijd direct zichtbaar is, maar zeker wel ondersteuning biedt daar waar nodig is.

In de groeps- en teamoverleggen wordt de dagelijkse praktijk besproken. In de groepsoverleggen wordt o.a. het welbevinden van kinderen en de samenwerking besproken. Daar waar meer ondersteuning nodig is en dat kan voor de pedagogisch medewerker of voor kind en ouders nodig zijn, kan de manager de opleidingsfunctionaris en de zorgcoördinator inzetten. De opleidingsfunctionaris kan een pedagogisch medewerker coachen (coach on the job) en verzorgt trainingen. De trainingen sluiten aan op de werkwijze van de kinderopvang en op de behoeften van de pedagogisch medewerkers. De zorgcoördinator kijkt mee, zodra er meer ondersteuningsbehoefte voor het kind en/of de gezinssituatie nodig is dan geboden kan worden op de groepen.

De assistent managers zorgen voor de kind planningen en personeelsplanning. Daarnaast bieden zij pedagogisch medewerkers ondersteuning en zijn een vraagbaak voor praktische vragen en wensen van ouders. De medewerker opleidingen biedt ondersteuning aan stagiaires en indirect ook aan de pedagogisch medewerkers van de groepen. De stagiaires zijn ook extra handen op de groepen, stellen vaak kritische vragen en voeren opdrachten uit. Een aantal pedagogisch medewerkers zijn opgeleid tot BHV-ers (bedrijfs hulpverleners). Jaarlijks is er een theoretische bijeenkomst en een praktische training. Op deze wijze zijn de BHV-ers goed op de hoogte hoe te handelen bij calamiteiten.

Huishoudelijke hulp

Op het einde van de dag is het mogelijk dat er een huishoudelijke medewerker van de organisatie Breed op locatie aanwezig is. Zij zorgen voor de dagelijkse hygiëne van de toiletten en andere ruimten.

Ondersteuning bij de ontwikkeling van (zorg)kinderen

Kinderopvang heeft een belangrijke rol bij een goede begeleiding van kinderen. Binnen de opvang hebben we een goed zicht op het welbevinden van kinderen. Bij het overgrote deel van de kinderen verloopt de ontwikkeling vloeiend en als vanzelf. Bij een klein deel van de kinderen zijn er kortere of langere tijd zorgen. Kinderen kunnen dit op allerlei vaak subtiele, manieren laten zien: in hun gedrag of uiterlijk, in de omgang met andere kinderen, volwassenen of hun ouders.

Pedagogisch medewerkers kunnen ouders adviseren en ondersteunen, de (zorg)kinderen goed in beeld houden en op tijd aan de bel trekken. Wij zijn deskundige medeopvoeders en leveren daarmee een belangrijke bijdrage aan het welzijn van deze kinderen.

Binnen de kinderopvang 'de eerste stap' is het duidelijk met wie pedagogisch medewerkers hun twijfels en zorgen kunnen bespreken: met de manager of met de zorgcoördinator. Ze zijn op de hoogte van de zorgstructuur. Ze weten wie er, indien nodig, vervolgstappen zet en wie contact met de ketenpartners (instellingen of organisaties binnen het zorgnetwerk voor kinderen) opneemt. Er wordt een plan van aanpak ingevuld, zodat de aanpak en de evt. vervolgstappen voor alle betrokkenen inzichtelijk worden.

Bij al deze stappen worden ouders uiteraard betrokken.

Zorgcoördinator

Binnen 'de eerste stap' coördineert de zorgcoördinator de zorg binnen de opvang. Daarnaast geeft de zorgcoördinator advies aan managers en pedagogisch medewerkers met betrekking tot ontwikkeling van kinderen, legt contact met externe instellingen en wisselt informatie uit.

Ketenpartners Wijchen

De eerste stap heeft een nauwe samenwerking met de ketenpartners.

Er is een goede samenwerking met het Sociale wijkteam Wijchen en met de Jeugdgezondheidszorg.

Met de scholen van Kans en Kleur is er een doorgaande lijn. Zowel de school en de BSO ontvangen het volgsysteem Kijk! Als een kind met meer zorgbehoefte naar de basisschool gaat, zal school en de BSO mondeling geïnformeerd worden, zodat het kind een goede start kan maken binnen het onderwijs/BSO. Belangrijk is, om alle partijen rondom het kind te betrekken bij de zorg. Daardoor ontstaat er een compleet beeld en kan er een eenduidige aanpak gerealiseerd worden.

Kindvolgsysteem Kijk!

Een belangrijke taak van de pedagogisch medewerker is om het kind te stimuleren in het ontwikkelen. Om na te gaan of dat doel wordt bereikt én om te bepalen wat het kind nodig heeft om verder te komen heeft de pedagogisch medewerker zicht nodig op de totale ontwikkeling van het kind om het aanbod beter te maken. Voor de bso kinderen van 4-12 jaar gebruiken we het instrument KIJK! op Sociale Competentie ontwikkeling. Hiermee worden de sociaal-emotionele ontwikkeling van de bso kinderen in kaart gebracht. KIJK! is een hulpmiddel bij het voeren van gesprekken over de ontwikkeling van een kind (met ouders, met collega's, met externen) en als uitgangspunt om eventueel indien nodig verdere stappen te zetten.

Komeet overleg 0-8 jaar

Kinderen met een meervoudige zorgbehoefte worden in het Komeetoverleg besproken. Daar zitten de ketenpartners samen met de ouders om tafel om goed af te stemmen wat nodig is voor het kind en/of het gezin. Er wordt samen met de ouders gekeken waar het kind zich goed kan ontwikkelen en of er meer ondersteuning nodig is binnen de thuissituatie. Het streven is om ook voor zorgkinderen een plek binnen de reguliere opvang te realiseren met aanvullende hulp waar nodig. Toch zal niet ieder kind zich binnen de reguliere kinderopvang goed kunnen ontwikkelen en heeft het meer specialistische opvang nodig. 'de eerste

stap' spant zich in om samen met ouders en ketenpartners een plek te vinden waar het kind wél op zijn plaats is.

Deskundige medewerkers

Beroepskwalificaties

Alle medewerkers van 'de eerste stap', vast dan wel inval, beschikken over een voor de werkzaamheden passende beroepskwalificatie conform de CAO kinderopvang. Ook hebben alle medewerkers, stagiaires en vrijwilligers die bij 'de eerste stap' werken een VOG (verklaring omtrent gedrag).

Om de medewerkers mogelijkheden te bieden om zichzelf verder te ontwikkelen bieden wij diverse trainingen aan. Jaarlijks stellen we een opleidingsplan samen waarin alle verplichte en vrijwillige trainingen zijn opgenomen.

Vroegsignalering

Wij hebben als kinderopvangorganisatie een grote verantwoordelijkheid op het gebied van signaleren van zorgen om het kind en/of de opvoedingssituatie. Van beroepskrachten wordt verwacht dat zij signalen herkennen en daar een adequaat gevolg aan kunnen geven. In de groepsoverleggen worden deze signalen gedeeld met de manager en de eerste te nemen stappen afgesproken, o.a. het inschakelen van de zorgcoördinator. Middels een training vroegsignalering worden medewerkers getraind in het observeren en signaleren van zorg bij kinderen, het invullen van een plan van aanpak en het voeren van oudergesprekken. Daarnaast wordt de meldcode kindermishandeling behandeld, hierbij komt aan de orde; hoe te handelen bij vermoedens van huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie of binnen de opvang en bij grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling.

Gordon training

In de Gordon training leren de pedagogisch medewerkers de Gordon-methode toe te passen en op een effectieve manier te communiceren met kinderen. De Gordonmethode gaat uit van gelijkwaardigheid in relaties, zodat iedereen zichzelf kan zijn en zijn verantwoordelijkheid neemt, rekening houdend met de ander. Het systeem benadrukt de effectieve communicatie en oplossingsgerichte conflicthantering. Het 'win-win-principe' staat centraal. Het succes van Thomas Gordon volgt vooral uit zijn vermogen om de opvoedtheorie op een concrete, praktische manier te vertalen.

Uitgangspunten:

- goed luisteren naar het kind dat je hem/haar ook echt begrijpt;
- praten op een manier die een kind kan begrijpen;
- conflicten oplossen op een manier dat niemand verliest;
- zodanig afspraken maken dat iedereen zich eraan houdt;
- constructief omgaan met verschillen in waarden;

Resultaten:

- kinderen krijgen meer zelfvertrouwen
- kinderen hebben meer begrip voor elkaar
- er heerst een betere sfeer
- er zijn minder conflicten
- als er conflicten zijn, dan kunnen ze die beter oplossen
- kinderen krijgen meer verantwoordelijkheidsgevoel
- kinderen hebben positievere gevoelens

Knap lastig

In de training 'Knap lastig!' krijgen pedagogisch medewerkers handreikingen om alle kinderen in de BSO een veilige en uitdagende omgeving te bieden, ook de kinderen die in een groep als 'knap lastig' worden ervaren.

VIB

Bij VIB (Video Interactie Begeleiding) wordt de omgang tussen pedagogisch medewerker en kinderen gefilmd. Deze beelden worden geëvalueerd met een trainer. Hierdoor krijgen pedagogisch medewerkers een beter inzicht in hun interactievaardigheden en eigen handelen.

Werkbegeleider

Ieder jaar worden er op de locatie stagiaires begeleidt door onze pedagogisch medewerkers. Dit onder begeleiding van de medewerker opleiden van 'de eerste stap'.

Stage

'de eerste stap' is een erkend leerbedrijf en biedt leerlingen en/of stagiaires de gelegenheid om met de praktijk van de kinderopvang kennis te maken en leerdoelen te behalen. De visie op leren is dat studenten ook uitgedaagd moeten worden om te leren. Dit is alleen mogelijk als zij ook taken zelfstandig mogen uitvoeren, dit hangt wel samen met de opleiding die zij volgen. De pedagogisch medewerkers begeleiden de stagiaire tijdens het werk in de groep. Afhankelijk van de fase van zijn/haar leerproces worden er leersituaties gecreëerd. Naarmate het einde van de opleiding nadert, zullen de leersituaties meer zelfstandigheid van de stagiair(e) vereisen. Op het einde van de stagperiode zal de stagiair(e) onder toezicht, zelfstandig een groep moeten kunnen draaien. Om dit te bereiken wordt een derdejaars leerling incidenteel ingezet naast een pedagogisch medewerker.

BHV

Er zijn dagelijks voldoende bedrijfshulpverleners aanwezig zijn op de locatie. Deze bedrijfshulpverleners zijn gediplomeerd en volgen de noodzakelijke herhalingscursussen.

Bijlage 1 Pedagogische visie 9+

Emotionele veiligheid

Kinderen uit de bovenbouw van de basisschool maken in hun sociaal-emotionele ontwikkeling een spannende tijd door. Passen binnen en behoren tot 'de groep' is van groot belang voor ze. Het uiten van gevoelens en meningen komt daarbij wel eens in het gedrang. Een open en veilige sfeer is daarom voor hen van primair belang. De interactie met de kinderen luistert nauw. De pedagogisch medewerker besteedt veel tijd aan individuele- en groepsgesprekken met de kinderen. Onderwerpen die ze bezighouden komen hier ter sprake, zoals verliefd zijn, scheiden, je lichaam, seksuele geaardheid, racisme, etc. Deze gesprekken vinden zowel voorbereid als spontaan plaats. Kinderen moeten daartoe vertrouwd zijn met elkaar of de mogelijkheid krijgen dat te worden met elkaar.

Groep 3 en 4 en de vakantielocatie voor de 9+ hebben daarom een gemoedelijke en huiselijke sfeer. Er staat een 'hangbank', er is een radio/cd-speler om eigen muziek te kunnen luisteren, er is een tafel om, geheel naar eigen keuze, samen aan te eten en te drinken.

Persoonlijke competentie

De ontwikkeling van persoonlijke competentie wordt bevorderd door de inrichting van de ruimte (zie boven), samenzijn met leeftijdsgenootjes (zie boven) en een passend activiteiten aanbod.

We streven naar een aanbod waarbij de kinderen zichzelf serieus genomen voelen en het idee hebben zich nuttig te kunnen maken.

Sport-, spel-, en creatieve-activiteiten als voetballen op het plein, bordspelletjes spelen, computeren, werken rondom een thema of project, zijn bezigheden die de kinderen graag doen.

Het ondernemen van uitstapjes naar instellingen en bedrijven wordt door de kinderen als meerwaarde van de BSO beschouwd. Zo ook activiteiten gericht op helpen en ondersteunen van derden. De pedagogisch medewerker zal bovenstaande activiteiten als geplande activiteit aanbieden, of inventariseren bij de kinderen welke behoefte ze hebben. Een proactieve opstelling van de pedagogisch medewerker is in deze zeer gewenst. Pré-pubers kunnen ook een nonchalante- laconieke houding hebben, waarin 'niets hoeft of leuk is'.

De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke stimulerende rol in het enthousiast krijgen van de kinderen voor (georganiseerde) activiteiten.

Sociale competentie

Zoals bovenstaand beschreven, is passen binnen en behoren tot 'de groep' van groot belang voor de 9+kinderen. Verantwoordelijk voelen en zijn voor de groep en de groepsruimte behoort ook hiertoe. De kinderen willen invloed hebben op de opvang. Het is immers hun vrije tijd, die ze op eigen wijze willen besteden. De pedagogisch medewerker neemt hierbij een prominente rol in, echter op de achtergrond. Ze gebruikt oren en ogen om te volgen wat er speelt in de groep. In eerder genoemde individuele- en groepsgesprekken geeft ze hier mede sturing aan. Bij sociale competentie speelt ook het betekenisvol willen zijn voor derden en het samenwerken met elkaar. Bovenstaand is hierover al het een ander beschreven.

Waarden en normen

Eerlijk en oneerlijk, terecht en onterecht, moeten en mogen, wijze van aanspreken en feedback geven. Het ligt gevoelig bij het oudere basisschoolkind. De pedagogisch medewerker van de 9+ groep zal zich hiervan bewust moeten zijn door onder andere voorbeeldgedrag te vertonen. Gesprekken met kinderen over onder andere omgaan met elkaar en zaken die spelen in het nieuws, zijn aan de orde van de dag. Gedurende hun aanwezigheid op de BSO is de waarden- en normenontwikkeling een continu proces.

Regels

Zoals in elke groep, heeft de 9+groep ook regels. Wat kan en mag wel en wat niet. Bovenstaand hebben we aangegeven het belangrijk te vinden dat de kinderen van de 9+groep zeggenschap hebben over de invulling van de dag. Zo zijn ze ook goed in staat om zelf regels te bepalen voor de groep. De regels zijn gebaseerd op zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de kinderen en minder op verboden en geboden. Het geeft

ruimte aan ontplooiing en ontwikkeling van hun eigen 'ik'. We laten dit ook terugkomen in de zelfstandigheidverklaring. Ouders kunnen op de zelfstandigheidverklaring aangeven of hun kind bijvoorbeeld zelfstandig een boodschap in het centrum mag doen of zelfstandig naar de sportclub mag fietsen.

Bijlage 1 Pedagogische visie Tiener BSO-link

Emotionele veiligheid

Kinderen uit de bovenbouw van de basisschool maken in hun sociaal-emotionele ontwikkeling een spannende tijd door. Passen binnen en behoren tot 'de groep' is van groot belang voor ze. Het uiten van gevoelens en meningen komen daarbij wel eens in het gedrang. Een open en veilige sfeer is daarom voor hen van primair belang. De interactie met de kinderen luistert nauw. De pedagogisch medewerker besteedt veel tijd aan individuele- en groepsgesprekken met de kinderen. Onderwerpen die ze bezighouden komen hier ter sprake, zoals± verliefd zijn, scheiden, je lichaam, seksuele geaardheid, racisme, etc. Deze gesprekken vinden zowel voorbereid als spontaan plaats. Kinderen moeten daartoe vertrouwd zijn met elkaar of de mogelijkheid krijgen dat te worden met elkaar.

De Tiener BSO heeft daarom een gemoedelijke en huiselijke sfeer. Er staan in beide groepsruimten grote banken met houten tafeltjes, er kan muziek geluisterd worden, er zijn laptops, er staan tafels om samen aan te eten en te drinken enz.

Persoonlijke competentie

De ontwikkeling van persoonlijke competentie wordt bevorderd door de inrichting van de ruimte (zie boven), samenzijn met leeftijdsgenootjes (zie boven) en een passend activiteiten aanbod.

We streven naar een aanbod waarbij de kinderen zichzelf serieus genomen voelen en het idee hebben zich nuttig te kunnen maken.

Sport, spel, en creatieve activiteiten als voetballen op het plein, bordspelletjes spelen, computeren, koken het zijn bezigheden die de kinderen graag doen.

Het ondernemen van uitstapjes naar instellingen en bedrijven op de fiets wordt door de kinderen als meerwaarde van de Tiener BSO beschouwd. Zo zijn er ook activiteiten gericht op helpen en ondersteunen van derden. De pedagogisch medewerker zal bovenstaande activiteiten als geplande activiteit aanbieden, of inventariseren bij de kinderen welke behoeften ze hebben. Een proactieve opstelling van de pedagogisch medewerker is in dezen zeer gewenst. Pré-pubers kunnen ook een nonchalante, laconieke houding hebben, waarin 'niets hoeft of leuk is'.

De pedagogisch medewerker heeft een belangrijke stimulerende rol in het enthousiast krijgen van de kinderen voor (georganiseerde) activiteiten.

Sociale competentie

Zoals bovenstaand beschreven, is passen binnen en behoren tot 'de groep' van groot belang voor de kinderen. Verantwoordelijk voelen en zijn voor de groep en de groepsruimte behoort ook hiertoe. De kinderen willen invloed hebben op de opvang. Het is immers hun vrije tijd, die ze op eigen wijze willen besteden. De pedagogisch medewerker neemt hierbij een prominente rol in, echter op de achtergrond. Zij-hij gebruikt oren en ogen om te volgen wat er speelt in de groep. In eerder genoemde individuele- en groepsgesprekken geeft ze hier mede sturing aan. Bij sociale competentie speelt ook het betekenisvol willen zijn voor derden en het samenwerken met elkaar. Bovenstaand is hierover al het één ander beschreven.

Waarden en normen

Eerlijk en oneerlijk, terecht en onterecht, moeten en mogen, wijze van aanspreken en feedback geven. Het ligt gevoelig bij het oudere basisschoolkind. De pedagogisch medewerker van de Tiener BSO zal zich hiervan bewust moeten zijn door onder andere voorbeeldgedrag te vertonen. Gesprekken met kinderen over onder andere omgaan met elkaar en zaken die spelen in het nieuws, zijn aan de orde van de dag. Gedurende hun aanwezigheid op de Tiener BSO is de waarden- en normenontwikkeling een continu proces.

Regels

Zoals in elke groep, heeft de Tiener BSO ook regels. Wat kan en mag wel en wat niet. Bovenstaand hebben we aangegeven het belangrijk te vinden dat de kinderen zeggenschap hebben over de invulling van de dag. Zo zijn ze ook goed in staat om zelf regels te bepalen voor de groep. De regels zijn gebaseerd op zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van de kinderen en minder op verboden en geboden. Het geeft ruimte aan ontplooiing en ontwikkeling van hun eigen 'ik'. We laten dit ook terugkomen in de zelfstandigheidverklaring. Ouders kunnen op de zelfstandigheidverklaring aangeven of hun kind bijvoorbeeld zelfstandig een boodschap in het centrum mag doen of zelfstandig naar de sportclub mag fietsen.

Bijlage 2 Pestprotocol-link

Belang van het pestprotocol

Kinderopvang 'de eerste stap' wil haar kinderen een veilig pedagogisch klimaat bieden, waarin zij zich harmonieus en op een prettige en positieve wijze kunnen ontwikkelen. Pesten gebeurt helaas overal. Wie dit ontkent, is ongeloofwaardig en neemt pestgedrag niet serieus. Het is belangrijk om een duidelijk en helder beleid te hebben, waar alle betrokkenen op terug kunnen vallen in voorkomende gevallen.

Natuurlijk is het beter om het pesten te voorkomen door het scheppen van een goed pedagogisch klimaat en daar gaat in de eerste instantie de aandacht ook naar uit. Vaak lukt dit door ongeschreven regels aan te bieden, maar soms is het gewenst om duidelijk afspraken met de kinderen te maken. Eén van die regels is dat we met respect met elkaar om moeten gaan. Als dit niet als vanzelfsprekend wordt ervaren, moeten we de kinderen dit leren.

Als een kind systematisch door anderen gepest wordt, kan het zo in de knoop komen dat zijn/haar ontwikkeling zwaar belemmerd wordt. De pedagogische structuur en de veiligheid zijn dan ernstig aangetast. Voor 'de eerste stap' is dat een niet te accepteren en ongewenste situatie. Dit protocol biedt duidelijkheid aan alle betrokkenen over de impact, ernst en ook de specifieke aanpak van dit ongewenste gedrag.

Stappen bij pesten: vijfsporenaanpak

Deze aanpak is gericht op de verschillende partijen die betrokken zijn bij pesten: het gepeste kind, de pester, de ouders, de klasgenoten en de school.

Het is een taak van pedagogisch medewerkers van 'de eerste stap' om pesten te signaleren en daar meteen op te reageren. Pestsituaties worden meteen met de betrokken kinderen en ouders besproken. Voordat we de vijfsporenaanpak gaan raadplegen, doen we eerst het volgende:

- Wanneer bij de BSO pesten gesignaleerd wordt, dan wordt dit in een groepsoverleg besproken met de manager;
- Ouders van zowel de pester als het gepeste kind worden ten alle tijden direct op de hoogte gebracht door de pedagogisch medewerkers;
- De manager en/of de pedagogisch medewerkers maken een afspraak met de desbetreffende personen van school (directie, IB-er, leerkracht). De vraag is of het ook op school gesignaleerd wordt en welke (preventieve) maatregelen daar eventueel genomen worden/zijn;
- Er worden afspraken gemaakt over de vervolgpcedure;

Stap 1: steun bieden aan het kind dat gepest wordt;

Stap 2: steun bieden aan het kind dat zelf pest;

Stap 3: de ouders van het gepeste en van het pestende kind steunen;

Stap 4: de middengroep (de groep) betrekken bij de oplossingen van het pestprobleem;

Stap 5: de algemene verantwoordelijkheid van 'de eerste stap' en de school.

Wanneer de vijfsporenaanpak doorlopen is dan gaan we het als volgt evalueren:

- de manager van de BSO en de schooldirectie evalueren de genomen maatregelen, eventueel ook met de betrokken leerkracht, pedagogisch medewerkers en ouders;
- er worden nieuwe vervolgspraken gemaakt of de procedure wordt beëindigd omdat het pesten gestopt is; een verslag hiervan wordt in het kind dossier bewaard.